

troede ikke, at man just i denne Finantslov vilde gjøre denne Forandring, og han paaviste visse Vanskeligheder ved Udførelsen, idet det dog vilde være uhenftigtsmæssigt — hvad der jo ligger i Ordene — at lade Forhøielsen af Betalingen indtræde fra det næste Finantsaars Begyndelse, at det maatte dog billigtvis blive indtil det næste Skoleaars Begyndelse. Forslaget gaaer ud paa simpelthen at forhøie Betalingen efter det vedtagne Ændringsforslag, der ikke staaer i Loven, og for at tilveiebringe den Sum, der staaer i Loven, skal den forhøiede Betaling indtræde igjennem selve Finantsloven. Disse Vanskeligheder omtalte, som sagt, Ministeren, og der blev ytret, at de jo rigtig nok vare tilstede, at der jo var nogle Punkter, der maatte klares, men at dem vilde man jo kunne klare til tredie Behandling, men ved tredie Behandling er Sagen ikke nævnt. Der ved er nu ogsaa fremkommen en Besynderlighed ved denne Post. Der er vedtaget en Bestemmelse om en Forhøielse i Betalingen, om hvilken det, saa at sige, er in confesso ved Ministerens Udtalelse og Andres, der sluttede sig hertil, at Bestemmelsen ikke vilde komme til Anvendelse i det Aar, hvorfor Finantsloven gjælder, men først vilde komme til fuldstændig Anvendelse i det følgende Finantsaar. Jeg skal nu ikke omtale de Billighedshensyn, der her gjere sig gjældende, jeg skal kun sige, at vilde man forhøie Skolepengene ved de offentlige Skoler, hvor der iøvrigt ikke er nogen øieblikkelig Nød, hvor Skolepengene have bestaaet uforandret saalænge, saa var den billigste Form, at man forhøiede dem for de ny indtrædende Disciple og lod de gamle Bestemmelser vedblive for dem, der ere indtraadte i Skolerne uden Hensyn til disse Bestemmelser. Der er saaledes en administrativ Foranstaltning i sin Tid af mig selv, der gaaer ud paa, at Betalingen for Eleverne ved Sorø Akademi forhøies. Men vil man være streng, nuvel — jeg vil heller ikke herom strides — saa maa man lade Skolepengenes Forhøielse indtræde først ved et nyt Skoleaar, saa at de Disciple, for hvem den forhøiede Betaling — det kunde jo tænkes — blev for trykkende, kunde træde ud ved et fuldstændig afsluttet Skoleaar. Det er altsaa et særegt Uheld ved

denne Forhøielse, at den virkelig ikke kan og ikke vil indtræde i det Aar, for hvilket Finantsloven er givet, og det er dog ikke i sin Orden at lade Noget staae i en Lov, hvorom det er givet, at det ikke kommer til Udførelse i den Tid, hvorfor Loven er given; men, som sagt, dette er et underordnet Punkt, det Bæsentlige er for mig, at det ikke gaaer an for Regjeringens Skyld, ikke gaaer an for Landstingets Skyld at indrømme, at en saadan Tact fastsættes i Finantsloven, og endnu mindre, at den fastsættes paa den Maade, steet er: ved en Botering over en Tact, der ikke indgaaer i Loven. Der er altsaa herefter ingen anden Veie for Landstinget til at hævde Finantslovens rigtige Form og hævde sin egen og Regjeringens Ret end at foretage en Forandring i den Sum, der er fremkommen ved en Beslutning af det andet Thing, og nedsætte Summen til den oprindelig opsøgte. Det er, som sagt, det, hvorfra jeg er gaaet ud. At nu i Løbet af dette Aar Skolepengenes Forhøielse indtræder ifølge denne Beslutning af Folkethinget, det er det, jeg modsætter mig; jeg modsætter mig ikke, hvad Ministeren om nogle faa Dage kunde modtage Bemyndigelse til, hvis han ikke troer at kunne gjøre det ad administrativ Veie, at Skolepengene forhøies; men jeg modsætter mig og beder ret indstændigt det ærede Thing at modsætte sig Forhøielsen i den Form, hvorunder den er steet, under den nemlig, at Folkethinget har afstemt og vedtaget et Ændringsforslag, der lod saaledes: Skolepengene i Metropolitanstaden forhøies til 65 Rd. og i de øvrige Skoler til 40 Rd.; det er dette, Landstinget ikke bør lade gaae hen.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg har tilladt mig strax at begjære Ordet, idet jeg har faaet en stor Frygt for, at Forhandlingerne om dette enkelte Punkt vilde blive saa langvarige og udsørlige, at det vilde blive vanskeligt til Slutningen at samle det; jeg skal derfor tillade mig strax at fremkomme med nogle Bemærkninger, nærmest med Hensyn til den ærede Landstingsmand, som nu satte sig, men tillige med Hensyn til den almindelige Discussion, som har fundet Sted deels idag, deels ved denne Sags første Behandling.